

Nr 56.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till nya anordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fyrskeppet Grepen; given Stockholms slott den 24 januari 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att till nya anordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fyrskeppet Grepen å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag av 56,000 kronor.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 24 januari 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna anförde.

Vid föredragning av årets statsverksproposition meddelade jag, att lotsstyrelsen i skrivelse den 21 augusti 1918 med förslag beträffande anslag till lotsstyrelsen och lotsverket för år 1920 hemställt, bland annat, att under tilläggsstatens till riksstaten för år 1919 femte huvudtitel måtte för nya anordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fyrskeppet Grepen uppföras ett extra förslagsanslag av 56,000 kronor. Jag anförde därjämte, att, då enligt min mening de sålunda föreslagna anordningarna vore av beskaffenhet att böra komma till utförande och lämpligen borde verkställas i samband med redan påbörjade reparationsarbeten å fyrskeppet, jag hade för avsikt att, för befordrande av ärendets snabba handläggning, hemställa om avlåtande till riksdagen av särskild proposition i ämnet.

På min hemställan föreslog Kungl. Maj:t därför riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag till nya an-

ordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fyrskeppet Grepen, som Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål å tilläggsstat för år 1919 under femte huvudtiteln beräkna ett reservationsanslag av 56,000 kronor.

I ovannämnda skrivelse den 21 augusti 1918 har lotsstyrelsen anfört följande.

Den 23 december 1917 hade det norr om Öregrund stationerade fyrskeppet Grepen blivit sänkt genom påsegling av utländskt fartyg. Fartyget vore numera upptaget och skulle iståndsättas på bekostnad av vederbörande assurancesbolag. Redan före nämnda olyckshändelse hade lotsstyrelsen varit betänkt på att föreslå anskaffande av mera tidsenliga anordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fartyget.

För fyrbelysningen å fartyget hade hittills använts oljegas, som anskaffats från statens järnvägars förråd men numera svårigen kunde erhållas. För avhjälpande av denna olägenhet och för att på samma gång erhålla starkare fyrbelysning borde å fartyget anbringas anordning för agaljus med pendellins. Härför behövdes ny fyrapparat och ny fyrmast.

Mistsignaleringen å fartyget hade hittills ägt rum medelst ringklocka men borde därå, för åstadkommande av kraftigare ljudstötter, anbringas en sirén för komprimerad luft.

• Dessa nya anordningar, som beräknats betinga en kostnad av 56,000 kronor, borde lämpligast komma till utförande i sammanhang med de förestående reparationsarbetena å fartyget. Lotsstyrelsen hemställde därför, att under tilläggsstatens till riksstaten för år 1919 femte huvudtitel måtte för ifrågavarande ändamål uppföras ett extra förslagsanslag å 56,000 kronor.

Fyrskeppet Grepen, stationerat i den livligt trafikerade Öregrundsgrepen, var ursprungligen avsett att, försett med gasbehållare samt en ljudpipa av Courtenays modell, utläggas på sin station utan bemanning. På grund av vunnen erfarenhet måste fartyget emellertid på sin tid förses med en besättning av två man, för vilka en mycket provisorisk inredning gjorts i akterskeppet. Därjämte har ljudpipan, vilken i Öregrundsgrepen icke fungerade till belåtenhet, måst utbytas mot en ringklocka för signalering under tjocka. Till fyrbelysningen har, såsom i det föregående nämnts, använts oljegas, vilken förvarats på tre stora behållare, upptagande större delen av fartygets rymd. Fyrapparaten å Grepen, som hittills visat fast vitt sken, och, i än högre grad, mistsignaleringen medelst ringklocka hava länge ansetts mindre tillfredsställande, men då en

Departements-
chefens
yttrande.

ändring härutinnan förutsätter stora förändringar i inredningen av fartyget och sålunda medför avsevärda kostnader, har därmed hittills måst anstå.

Såsom i det föregående nämnts, har lotsstyrelsen nu funnit synnerligen lämpligt att i samband med istandsättningen av fartyget företaga omförmälda ändringar och förbättringar, vilka av sjöfartens målsmän livligt förordats.

På sätt lotsstyrelsen anfört, erfordras för fyrbelysningens förbättrande medelst anbringande av agaljus med pendellins en ny fyrapparat och en ny fyrmast samt för åstadkommande av kraftigare mistsignalering en maskindriven sirén för komprimerad luft. Därjämte skulle rum för besättningen, vilken för mistsignaleringen måste utökas till tre man, inredas i överbyggnaden midskepps i stället för det rum, som nu är provisoriskt inrett i fartygets akterskepp.

Kostnaderna för de sålunda föreslagna arbetena skulle belöpa sig till 56,000 kronor och fördela sig, enligt vad lotsstyrelsen meddelat, sålunda:

Ny fyrapparat med pendellins och 3 gasbehållare enligt anbud	kronor	6,995: —	
Lanternin med stativ för fyrapparaten enligt anbud ...	»	4,820: —	
Fyrskeppsmast av stålplåt, 6 m. hög, med plattform och räcke enligt anbud	»	5,150: —	
Apteringskostnader för ovanstående.....	»	1,000: —	
	kronor	17,965: —	
Mistsignalmaskineri: 2 st. 5 hkr pentamotorer med luftkompressor och regleringsmaskineri	kronor	12,000: —	
Ändring av äldre gasbehållare till luftbehållare samt dess förseende med armatur	»	2,000: —	14,000: —
Förändring av fartygsskrovet, nytt däckshus för besättningen, förstärkning av bottenstockar för fyrmast och mistsignalmaskineri samt ny inredning utöver den gamla, beräknat till en kostnad av 22,000 kronor men genom ackord nedbringat till omkring	»	16,000: —	
Diverse mindre arbeten och ändringar såsom flyttning av ankarspel, ventilatorer, maskinlejdare m. m.	»	2,000: —	18,000: —
Oförutsedda utgifter	kronor	6,035: —	
	Summa kronor	56,000: —	

Den förebragta utredningen synes mig giva vid handen, att de föreslagna anordningarna å fyrskeppet Grepen böra komma till utförande. Med hänsyn till dessa anordningars synnerliga betydelse för sjöfartens trygghet torde arbetet, på sätt lotsstyrelsen föreslagit, böra verkställas redan under vintern 1918—1919 i samband med reparationsarbetena å fyrskeppet. I annat fall måste ett reservfyrskepp klargöras och utläggas i avvaktan å Grepens färdigställande. Den av lotsstyrelsen gjorda kostnadsberäkningen har icke givit mig anledning till erinran.

Det sålunda ifrågasatta anslaget torde lämpligen böra få reservationsanslags natur.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att till nya anordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fyrskeppet Grepen å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag av 56,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Johan Nilson.